THE HILMA AF KLINT FOUNDATION

Protokoll fört vid styrelsemöte den 14 juni 2024

Tid och plats: 14 juni 2024, kl. 15–17.30.
Ordföranden Erik af Klints hem, Furusundsgatan 3, 115 37 Sthlm

Närvarande: Registrerade styrelseledamöter:
Erik af Klint, ordförande
Katarina Kaila de Voto
Anders Kumlander
Juhani Selvani
Ulf Wagner

Adjungerade:
Advokat David Lindgren, biträde till Erik af Klint.

Ordförandens justeringar och kommentarer till protokollet i rött.
Ordförandens strykningar av felaktigheter i protokollet i blått (för fullständighetens skull får de stå kvar).

§ 1. Mötets öppnande och val av ordförande för mötet (BP).
Erik af Klint öppnade mötet och valdes enhälligt till ordförande för mötet.

§ 2. Val av protokollförare och justerare samt fråga om adjungering (BP).
Beslutades enhälligt att välja Ulf Wagner att föra protokollet och samtliga övriga styrelseledamöter att justera detsamma.

Juhani Selvani framförde att han ansåg det olämpligt att enbart Erik af Klint har ombud och att övriga styrelseledamöter saknar ombud. Med anledning av detta föreslog David Lindgren att framtida styrelse-sammanträden sker utan närvaro av ombud. Han tillade att det alltid är möjligt att under ett sammanträde begära en paus så att ombud kan kontaktas per telefon och att ombuden då inte behöver närvara fysiskt vid sammanträdet utan kan kontaktas vid behov, vilket även kan vara ett sätt att få ned kostnaderna. Han påpekade dessutom att det finns en risk att närvaron av ombud kan skapa motsättningar. Anders Kumlander instämde i detta och framförde att det vore bättre om styrelsen hade en jurist som företräder hela styrelsen, vilket övriga i styrelsemajoriteten instämde i.
Beslutades därefter enhälligt att adjungera David Lindgren och att han därmed skulle ha rätt till närvaro vid dagens styrelsesammanträde. ~~samt att nästa sammanträde ska äga rum utan enskilda ombud för styrelseledamöterna.~~

Erik af Klint ~~framförde synpunkter på protokollets~~ reserverade sig och framförde synpunkter på hur protokollen förs vid styrelsesammanträrdena ~~utformning: enligt Bilaga 1.~~
Formen för protokoll får inte avvika från inspelad version. De avvikande meningar som utdelats skall intas med rött under sin respektive punkt och inte biläggas. Reservation blir illusorisk om den inte framgår av protokollet. Det framgår av lag att reservation ska ingå i själva protokollet, inte i bilaga endast. Vägran att föra in reservationer kommer att rapporteras till revisor.
Justering ska göras av samtliga ledamöter.

Adjungerad revisor. Inte lämpligt i detta skede. Revisorn har inte svarat på uppmaning att redovisa sin granskning eller ens svara på anvisningar och begäran om särskild granskning av poster, förvaltning och avtal. Begärda granskningshandlingar och underlag har inte kommit ordföranden del inför mötet och därmed måste punkt med revisorn bordläggas. Det måste ges tid för rådrum innan möte.
Handling skall presenteras innan revisions PM och förslag till årsredovisning presenteras.

§ 3. Fråga om inspelning av mötet (BP).
Beslutades enhälligt att alla vid sammanträdet närvarande som så önskar ska ha rätt att spela in dagens styrelsesammanträde på det sätt de finner lämpligt.

§ 4. Fråga om mötet blivit behörigen sammankallat (BP).
Beslutades enhälligt att dagens styrelsesammanträde blivit behörigen sammankallat.

§ 5. Godkännande av dagordningen (BP).
Beslutades enhälligt att godkänna styrelsemajoritetens förslag till dagordning, Bilaga 2, med tillägg av ordförandens punkter (Frågor till Ulf Wagner om Anna Cassels alster[§16], Värdering av Stiftelsens tillgångar [§17], samt Frågan om kartotek [§18]) som inte fanns med i styrelsemajoritetens dagordning, samt under punkt 19, Övriga frågor: Redogörelse av Erik af Klints kontakt med Hedvig Ersman beträffande stiftelsens konto på X (tidigare Twitter).
Erik af Klints reservation:
Samtliga presenterade handlingar har framställts med stöd av Advokater vid Gernandt & Danielson (G&D). Dessa är genom erinran från Advokatsamfundet förhindrade att utgöra ombud eller bisittare till styrelse majoriteten.
Därför påkallas detta olämpliga förhållande i protokollet som reservation och avvikande mening.
Även framhålls det faktum att Advokaterna G&D erhållit betalningar från sin huvudman, AxJ, och att dessa därigenom gjort överträdelse i fråga om sekretess. Därtill att majoritetens kännedom av förhållandena kan medföra att deras ansvar och lojalitet måste prövas.

§ 6. Föregående protokoll (BP).
Det konstaterades att föregående protokoll (av 2024.05.15) ännu inte har justerats av Erik af Klint. Ulf Wagner upplyste att styrelsemajoriteten med anledning av detta har lämnat in en skrivelse till länsstyrelsen och begärt att Erik af Klint ska anmodas att justera protokollet.
Erik af Klint reserverade sig: ~~enligt Bilaga 3 och anförde att anledningen till att han inte har justerat föregående protokoll är att hans synpunkter på protokollet ej har förts in.~~ Föregående protokoll har inte presenterats i rätt form och justeras därför inte av Erik af Klint. Justering sker därför i den version som godkänts av Erik af Klint. Trots uppmaning till Ulf Wagner har ändring inte skett vilket noteras och påtalas. Styrelsemajoriteten gör möjligheten till reservation illusorisk, i strid med Stiftelselagen.

Dock har Erik af Klint med sig det av sig justerade protokollet som innehåller styrelsemajoritetens fulla protokoll samt ordförandens egna justeringar. Erik af Klint erbjöd på sittande styrelsemöte styrelsemajoriteten att signera detta, så att det skulle kunna läggas till handlingarna. Detta nekades av samtliga inom styrelsemajoriteten.

§ 7. Rapporter från VD (IP).
Kommentar från Erik af Klint:
Utfall 2024-04-30 visar ett stort underskott och därmed väsentlig avvikelse mot budget. Någon kommentar eller analys saknas.
Detta underlag är bristfälligt.
Begär därför att budget skall rättas och framställas i samma form som resultaträkningen.
Frågan skall bordläggas till kommande möte.
På förslag av Erik af Klint beslutades enhälligt att bordlägga frågan till kommande styrelsesammanträde.

§ 8. Diskussion med anledning av Erik af Klints synpunkter på hanteringen av stiftelsens ekonomi (”IP”)
Reservation med kommentar från Erik af Klint:
Se tidigare. Den kritik som framförts är berättigad. Revisorn har uppmärksammats på den vilseledande ekonomiska informationen. **Punkten skall bordläggas** intill dess att godtagbar ekonomisk information lämnats.
På förslag av Juhani Selvani beslutades enhälligt att bordlägga frågan till kommande styrelsesammanträde.

THE HILMA AF KLINT FOUNDATION

§ 9. Revisorns redogörelse för revisionen avseende räkenskapsåret 2023 (”IP”)
Det konstaterades att stiftelsens revisor Ingemar Rindstig inför styrelsesammanträdet hade skickat ut en skriftlig redogörelse för revisionen avseende räkenskapsåret 2023 den 12e juni (2 dagar före styrelsemötet), Bilaga 4.
Anders Kumlander framförde att han inte hade några invändningar mot revisorns redogörelse, vilket Katarina Kaila de Voto, Juhani Selvani och Ulf Wagner instämde i.
Erik af Klint reserverade sig mot redogörelsen: ~~enligt Bilaga 5.~~

Revisorn har inte hörsammat den skriftliga begäran och kravet på rapportering av revisionen. I tydlig anvisning har denne fått klara krav på att granska poster i balans-och resultaträkningen samt förvaltning och avtal.
Därtill har speciellt framförts att detta skall ske skriftligt.
Revisorn har inte svarat på begäran och inte heller tillsänt någon form att PM som visar resultatet av sin granskning.
Därför är **hans närvaro inte lämplig och** någon redovisning vid sittande möte i hög grad inte förenligt med god revisionssed.

Styrelsen skall äga tillräcklig tid för att ta del av granskningen. Revisionsberättelsen skall presenteras enligt lag senast den 15 maj 2024.
Årsredovisning skall vara presenterad senast den 30 april för revisorn.
Eftersom hans granskning så tydligt utgår från majoritetens anvisningar och till deras fördelar så **ifrågasätts härmed hans oberoende och hans genomförda granskning att inte följa god revisionssed.**
-Speciellt hänvisas till erinran till G&D som påtalats vid i stort sett samtliga styrelseprotokoll. Därtill i anvisningar till revisorn för hans granskning av förvaltningen.
Enligt vår bedömning skall förvaltningen kritiseras för denna avsaknad av granskning och bedömning.
-Vi hänvisar till reservation och avvikande mening för 2022 och anser fortfarande att årsredovisningen inte uppvisar rättvisande bild och har brister som påtalats.
-Värdering av konstverken har begärts och förslag ligger för en extern värdering.
-Föregående år kunde påvisas att 4 verk sålts och som nu inte har kunnat spåras då A Kumlander inte lämnar ut uppgifter om innehav eller vidareförsäljning. Därmed har kartotek och proveniens inte kunnat fastställas.
-Nu har framkommit att ytterligare 8 verk har sålts privat till internationell samlare. Dessa utgör kopior av existerande verk inom Stiftelsen och därmed kan värdet fastställas. Detta har kritiserats i press och från ursprungliga säljaren.
-Detta kan starkt bidraga till bedömningen av Anders Kumlanders lämplighet som ledamot och därmed släkt och närstående vilket utgör majoriteten av styrelsen.
Se bilagor.
-Därmed aktualiseras kravet på register över samtliga verk som förekommer och proveniens som löper hela kedjan till nu ägare till de verk som genom Anders Kumlander har skingrats.
-Förekommande avtal som tillkommit i uppenbart jäv genom tidigare styrelse. I anvisningar så har revisorn uppmanats att granska dessa. I årets bokförda fakturor förekommer debitering som syns vara delar av vinstdelning med Förlaget Stolpe.
Genom att fakturera istället för att avräkna enligt de avtal som majoriteten anser föreligga så kringgår majoriteten avtalet. Därtill saknas avräkningar och vinstdelningar för merchandise som kan härledas till enskilda utställningar.
Därmed påvisas även de brister som påtalats i avvikande mening som intagits i föregående årsredovisning.
Intäkts redovisningen är bristfällig och kan inte uteslutas att intäkter saknas i stor omfattning.
-Det finns betydande kostnader för konsulter där uppdraget uppkommit på initiativ av majoriteten och med direkta anvisningar från dessa. Dessa kostnader anses utgöra onödiga kostnader och därtill en skada för Stiftelsen som förorsakats av styrelsens majoritet och trots reservation från Erik af Klint.
-Uppdraget skall därför granskas och bedömas då näringsverksamhet direkt eller indirekt strider mot stadgar och gåvobrev.

Sammantaget har inte revisionen utförts enligt god revisionssed och av oberoende revisor. Rapport har inte lämnats i sådan tid att ordföranden haft möjlighet att ta del av revisors iakttagelser.
Begäran och krav på skriftlig rapportering har inte hörsammats eller efterlevts.
Det två varningar som tilldelats revisorn tidigare, uppvisar att Revisorsinspektionen bedömt att revisorn varit slarvig och att det finns brister i hans granskning.
I skenet av dessa ställer ordförande högre krav på oberoende och kvalitet på granskningen. Det syns som revisionen även detta år måste kritiseras.

Vi överväger även att pröva hans utförda granskning genom anmälan till Revisorsinspektionen för att får deras syn på genomförd granskning.
Därmed ska denna punkt bordläggas. Revisorn ska skicka efterfrågar material skriftligt, med tillräcklig tid för rådrum och bedömning av sakkunniga.

Erik af Klint bilägger sin kommunikation med Revisorn.

§ 10. Beslut avseende godkännande av årsredovisningen 2023 (”BP”)
Det konstaterades att ett utkast till årsredovisning för räkenskapsåret 2023 hade skickats ut till samtliga styrelseledamöter inför styrelsesammanträdet, Bilaga 6.
Erik af Klint framförde att han ansåg att utkastet till årsredovisning hade kommit styrelseledamöterna till handa alltför sent, att han behövde tre veckor för att gå igenom detta och att beslut om godkännande av årsredovisningen kunde fattas först därefter.
På förslag av Katarina Kaila de Voto, Anders Kumlander, Juhani Selvani och Ulf Wagner beslutades genom votering (fyra röster (Katarina Kaila de Voto, Anders Kumlander, Juhani Selvani och Ulf Wagner) för och en röst (Erik af Klint) emot) att godkänna utkastet till årsredovisning för 2023, Bilaga 6.
Erik af Klint reserverade sig: ~~i enlighet med Bilaga 7.~~

Årsredovisning har inte granskats och revisionen rapporterats enligt Stiftelselagen. Därmed saknas en oberoende grunden för styrelsens ordförande att kunna ta del av upprättat förslag till ÅR.
Enligt föregående års reservation och avvikande mening så kvarstår betydande brister.
Årsredovisningen skall inte framläggas för beslut innan ordföranden haft möjlighet att ta del av granskningen och i samband därmed även de detaljerade anvisningar och krav som framställts.
Reservation och Avvikande mening kommer att framföras.
Ordföranden begär därför att frågan bordlägges.

Anders Kumlander påminde om vikten av att årsredovisningen inlämnas till länsstyrelsen senast den 30 juni 2024 och betonade att det är samtliga ledamöters skyldighet att underteckna årsredovisningen.

§ 11. Beslut om utlåningsverksamhetens förenlighet med stiftelsens stadgar (”BP”)
Noterades styrelsemajoritetens förslag till beslut, Bilaga 8.
Anders Kumlander tillade att det är styrelsen som har tolkningsföreträde vad gäller innebörden av stadgarna och stiftelsens ändamål men att styrelsen måste kunna redogöra för hur man tolkar dessa. Han erinrade om att en extern advokat, Gunnar Nord, på uppdrag av den tidigare styrelsen hade tolkat stadgarna i en promemoria, Bilaga 9.
Erik af Klint framförde synpunkter på advokat Gunnar Nords promemoria (Bilaga 9) i huvudsak i enlighet med Bilaga 10. Han framförde därvid att stiftelsen inte är en konststiftelse utan en andlig stiftelse. Detta har, ~~enligt honom,~~ Gunnar Nord inte alls berört i sin tolkning av stadgarna. Han menade vidare att det är styrelsens uppgift att verket i sin helhet skall hållas tillgängligt för den andligt sökande. Detta gäller även de verk som har sålts tidigare och kan komma att säljas i framtiden. Detta innebär, ~~enligt honom,~~ att verket alltså inte kan visas för en bredare allmänhet, eftersom det~~, enligt honom,~~ innehåller ett budskap från andevärlden och enligt stadgarna därför enbart kan visas för andligt sökande personer. Detta innebär i sin tur~~, enligt honom,~~ att inga avgifter får tas ut av besökare, varför det inte är i enlighet med stadgarna att låna ut verk till utställningar på museer. Gunnar Nords skrift noterar att §1 kan ändras, men inte §4. Det skall tolkas så att §1 är underställd §4, dvs Stiftelsens tillgångar är till för den andligt sökande. Stiftelsen skall hålla verket tillgängligt (alltså inga avgifter, bidrag istället kan tänkas) för denne, och avskärma det från den som inte är det eller som kan tänkas missbruka verket. §5 visar att bara de försålda verken ska visas allmänheten, vilket är intressant när de har övergått till annan ägare. Därmed är det Stiftelsens uppgift att författa avtal med köpare som säkerställer att de visas för allmänheten och att det förs kartotek så att Stiftelsen kan hänvisa den andligt sökande till de delar av verket man inte längre kontrollerar. Skulle något säljas är det alltså inte till vem som helst, utan till den som vill stödja Stiftelsen med att ingå denna slags avtal. §4 innehåller också en koppling till Hilmas egna anteckningar och målningar, genom “andliga vägledare” vilket innebär att stadgarna inte kan tolkas fristående från dessa. Det var aldrig Hilma af Klints avsikt att bygga ett museum, men väl ett tempel. Ett aktivt tempel fungerar inte som ett museum, med avgifter och otroende som kommer in. Det är heligt (skilt ifrån). Otroende får inte komma in. Avgifter får inte användas. Sammantaget tar Gunnar Nords skrivelse inte upp denna aspekt alls. Hans skäl att godkänna muséer är att det har mottagits väl av publiken, men det har tyvärr inte med stadgarna att göra. Att bara titta på §1 och bortse från §4 och §5 är i strid med ändamålet och syftet med stadgarna, samt stiftarens vilja.
Ulf Wagner påpekade att i grund och botten är all konst en andlig verksamhet och att man måste förstå att tidsandan är en helt annan i dag i förhållande till vad den var vid tiden för stiftelsens bildande. Han framförde vidare att Erik af Klint d.ä. inte förutsåg den enorma uppmärksamhet som Hilma af Klints konstnärskap har mötts av de senaste decennierna utan hoppades att verket i framtiden kanske skulle kunna visas för en mindre krets ”frireligiösa”. Han tillade att i dag visar uppmärksamheten kring alla utställningar med tydlighet att besökare är mottagliga och blir berörda på ett inre plan.
Ordföranden kommenterade att människor kan gå in i en kyrka och bli berörda av konsten som finns där, men det gör dem inte troende eller ens andligt sökande. Vilket är vad stadgarna kräver.
På förslag av Katarina Kaila de Voto, Anders Kumlander, Juhani Selvani och Ulf Wagner beslutades genom votering (fyra röster (Katarina Kaila de Voto, Anders Kumlander, Juhani Selvani och Ulf Wagner) för och en röst (Erik af Klint) emot) att uttala att stiftelsens stadgar ska tolkas på så sätt att den utlånings-verksamhet som stiftelsen i dagsläget bedriver som ett led i sin uppfyllelse av ändamålet att tillvarata och förvalta Hilma af Klints efterlämnade verk är förenlig med stadgarna (särskilt §§ 1 och 4) samt att stiftelsen omgående ska offentliggöra styrelsens beslut om uttalande i utlåningsverksamhetsfrågan, med en kortfattad förklaring till bakgrunden, genom ett pressmeddelande som även ska publiceras på stiftelsens webbplats.
Erik af Klint reserverade sig i enlighet med Bilaga 11.

§ 12. Beslut om uppdrag till Anders Kumlander och Juhani Selvani att utreda förutsättningarna för att uppföra en konsthall med museiverksamhet för Hilma af Klints verk (”BP”)

Erik af Klint reserverar sig med följande kommentar:
Har utförligt kommenterats i föregående protokoll. Inga förändringar eller ny faktorer har framkommit som möjliggör planerna.
Reservation och avvikande mening avseende majoritetens förslag till beslut.
I stället bör ett förslag läggas fram hur ett framtida tempel skall kunna uppföras med behörig distans till Vidarestiftelsen. Det är allt för tydligt att majoritetens avsikter är att avyttra stora delar av konstverken för att uppföra ett museum. Detta torde ha ett nära samband med Vidarstiftelsens fastigheter och därmed kan även ifrågasättas om inte just Vidarstiftelsen är vinnare i de beslut som presenterats av majoriteten.
Upplysningsvis har en stor utredning startats för att kunna följa hur Vidarstiftelsen och dess företagsgrupp har metodiskt flyttat tillgångar som till betydande del framkommit genom gåvor. Utredningen om det skett otillbörliga värdeöverföringar bör inväntas.
Juhani Selvani inledde med att föredra Bilaga 12 i vilken han framförde styrelsemajoritetens syn på de grova anklagelser som Erik af Klint gett uttryck för ~~i den av honom utskickade kallelsen och dagordningen, Bilaga 13.~~
Juhani Selvani föredrog sedan en av honom och Anders Kumlander, i egenskap av styrelseledamöter i Vidarstiftelsen, upprättad skrivelse, Bilaga 14, i vilken de tillbakavisade de grova anklagelser som Erik af Klint har riktat mot Vidarstiftelsen. Juhani Selvani betonade därvid att de anser att Erik af Klint bedriver en förtalskampanj mot Vidarstiftelsen och dess koncern samt att dennes påståenden är helt grundlösa ~~och tycks ha som syfte att få honom och Anders Kumlander att avgå ur Hilmastiftelsens styrelse~~.
Noterades därefter styrelsemajoritetens förslag till beslut, Bilaga 15.
På förslag av Katarina Kaila de Voto, Anders Kumlander, Juhani Selvani och Ulf Wagner beslutades genom votering (fyra röster (Katarina Kaila de Voto, Anders Kumlander, Juhani Selvani och Ulf Wagner) för och en röst (Erik af Klint) emot)
– att uttala att stiftelsens stadgar ska tolkas på så sätt att det är förenligt med stadgarna (särskilt §§ 1, 3 och 4) att stiftelsen låter uppföra och driver en konsthall med museiverksamhet för Hilma af Klint och hennes verk,
– att ge Anders Kumlander och Juhani Selvani i uppdrag att i samråd med den expertis som de anser erforderlig genomföra en utredning av förutsättningarna för stiftelsen att låta uppföra och driva en konsthall med museiverksamhet för Hilma af Klint och hennes verk,
– att utredningen ska återrapporteras till styrelsen vid kommande styrelsesammanträde, samt
– att stiftelsen omgående ska offentliggöra styrelsens beslut om uttalande och utredning i museifrågan, med en kortfattad förklaring till bakgrunden, genom ett pressmeddelande som även ska publiceras på stiftelsens webbplats.
Erik af Klint reserverade sig. ~~i enlighet med Bilaga 16.~~

§ 13. Beslut med anledning av rapport från Skeppsbron Skatt AB angående översynen av stiftelsens skattesituation (”BP”)
Noterades styrelsemajoritetens förslag till beslut, Bilaga 17.
På förslag av Katarina Kaila de Voto, Anders Kumlander, Juhani Selvani och Ulf Wagner beslutades genom votering (fyra röster (Katarina Kaila de Voto, Anders Kumlander, Juhani Selvani och Ulf Wagner) för och en röst (Erik af Klint) emot) att ge Skeppsbron Skatt AB i uppdrag att ansöka om förhandsbesked hos Skatterättsnämnden i syfte att säkerställa den skattemässiga hanteringen avseende stiftelsens status som inskränkt skattskyldig utifrån de utkast till frågor som anges i slutrapporten, Bilaga 18, med de eventuella ändringar eller tillägg som kan anses erforderliga vid upprättandet av ansökningen.
Erik af Klint reserverade sig: ~~i enlighet med Bilaga 19.~~
Punkten skall bordläggas. Kostnaden bedöms vara onödig och skall belastas majoriteten som trots reservationer har fullföljts. Målet framstår som tydligt att möjliggöra avdrag för ingående moms vid en byggnation.
Därmed smittas Stiftelsen och kommer i framtiden att indirekt bedriva skattepliktig verksamhet. Se §8.
Vi reserverar oss mot förslaget och yrkar bordläggning intill dess att en oberoende utredning utförs som tydliggör ändamål och stadgar. Konsulters bedömningar som härrör från beställningar och anvisningar från majoriteten är inte sakliga utan en följd av majoritetens tydliga styrning.
VAD ÄR NYTTAN för Stiftelsen? Eller för någon annan? Jag ser inte nyttan för Stiftelsen. Vem har nytta av detta?

§ 14. Beslut om uppgradering av styrelseansvarsförsäkring (”BP”)
Noterades styrelsemajoritetens förslag till beslut, Bilaga 20.
På förslag av Katarina Kaila de Voto, Anders Kumlander, Juhani Selvani och Ulf Wagner beslutades genom votering (fyra röster (Katarina Kaila de Voto, Anders Kumlander, Juhani Selvani och Ulf Wagner) för och en röst (Erik af Klint) emot) att ge i uppdrag åt VD att teckna ett tilläggsavtal till styrelseansvars-försäkringen i enlighet med Bilaga 21.
Erik af Klint reserverade sig: ~~i enlighet med Bilaga 22.~~
Försäkringen är långt över vad en anställd kan erhålla. Den överskrider rimlig omfattning och därtill har den även gällt för Ulf Wagner som är konsult. Kostnaden är onödig och måste prövas mot anställdas uppdrag och konsulten självständighet.
Vilka försäkringar har stiftelsen idag? Vad omfattar de? Vi har idag svårt att förstå försäkringssituationen för S idag. Saknas försäkring för.. bra att ni tar upp frågan dock vill vi ha insyn…
Med anledning av Eriks af Klints reservation förtydligade Ulf Wagner att försäkringen inte gäller utbetalningar till VD och styrelseledamöter utan enbart täcker skadeståndsanspråk från tredje man som riktas till styrelsen eller dess ledamöter.

§ 15. Diskussion om uppgifterna i brevet från Viveca Ax:son Johnson den 15 maj 2024 (”IP”)
Juhani Selvani och Anders Kumlander framförde att de anser att det är anmärkningsvärt det som kommer fram i brevet från Viveca Ax:son Johnson den 15 maj 2024 och den därtill bilagda bakgrundsinformationen och att det tycks som om Erik af Klints samarbete med Johan af Klint, Hedvig Ersman och Viktor Söderlund fortsätter och är en del av en omfattande förtalskampanj. Anders Kumlander ställde därefter frågan om det måste gå så långt att det blir en polisanmälan och andra rättsliga åtgärder mot Erik af Klint och andra berörda för att detta grova förtal skall upphöra. Erik af Klint tillbakavisade därvid att Johan af Klint agerar på uppdrag av honom.
David Lindgren framförde att han höll med om att vissa påståenden i Erik af Klints dokument, vilka enligt honom inte har formulerats av Erik af Klint själv utan av andra, har varit onödigt hårda och olyckligt formulerade och förtydligade att varken han själv eller Erik af Klint står bakom dessa formuleringar. Juhani Selvani ställde då frågan varför Erik af Klint inte har bearbetat och korrigerat de allvarliga beskyllningar som har formulerats tidigare, vilket hade varit en enkel åtgärd från dennes sida.
.
Erik af Klint reserverade sig: ~~i enlighet med Bilaga 23.~~

Brevet till VAxJ är inte ett hotelsebrev som framställts. Efter genomgång med Johan af Klint så framstår detta som en medveten överreaktion i syfte att misskreditera familjen af Klint. Brevet har vidare ingen koppling till Erik af Klint eller Ulrika af Klint.
Vi reserverar oss mot att brevet skall framställas som äga koppling till Stiftelsen eller ha samröre med Erik af Klint. Brevet saknar adressat och är inte ämnat som annat än utpressning från AxJ sida. Advokaterna G&D har medvetet påverkat uppkomsten och genom att ta in denna i Stiftelsen så misstänks syftet vara att skada ordföranden eller äga rätt att publicera denna.
Något svar skall inte avges från Stiftelsen.
Brevet är en nullitet och saknas adressat.
Likväl som det förlikningsförslag som överlämnades vid sittande möte från Anders Kumlanders ombud till Erik af Klint och som saknade adressat och underskrifter, så var avsikten att framställa ett olaga hot utan att handlingen kunde spridas som räkenskapshandling.
Båda dessa brev har samma upphovsmän och syftet är likartat.
Reservation
Brevet skall lämnas utan reflektion, svar eller beslut. Om VAxJ avser att offentliggöra sitt brev skall det då framställas i sedvanlig spårbar handling (undertecknat brev med adressat).
Det förslag som Anders Kumlander genom sina ombud tidigare lämnat får gärna läggas till protokollet. Det omfattar hot mot flera i släkten af Klint och har som konsekvens vid av er bedömd överträdelse, stora beloppsmässiga krav.
Detta torde vara en företeelse som bör granskas av revisorn.

§ 16. Frågor till Ulf Wagner om Anna Cassels alster (”IP”)
Noterades Erik af Klints frågor till Ulf Wagner, Bilaga 24.
Med anledning av frågorna framförde Ulf Wagner att de målningar av Anna Cassel som deponerats i stiftelsens arkiv tillhör Antroposofiska Sällskapet i Sverige och att han inte har någon skyldighet i egenskap av styrelseledamot i stiftelsen att besvara de frågor som Erik af Klint har ställt, eftersom de inte rör stiftelsen och hans uppdrag som styrelseledamot. Han uppgav vidare att Antroposofiska Sällskapet i Sverige har låtit göra en utredning om äganderätten till Anna Cassels målningar och att Erik af Klint kan vända sig till dem. Erik af Klint undrade varför han skulle vända sig till Antroposofiska Sällskapet när det finns antecknat att det var Seminariet som erhöll en gåva av några verk av Anna Kassel. Ulf Wagner svarade att det var samma människor i båda organisationer vid den tiden.
Noterades att Ulf Wagner vägrade svara på någon av ordförandens frågor om Anna Kassel.

§ 17. Värdering av stiftelsens tillgångar (”IP”)
Noterades Erik af Klints förslag till beslut och frågor till Anders Kumlander m.fl., Bilaga 25.
Juhani Selvani framförde att styrelsemajoriteten på det föregående styrelsesammanträdet den 15 maj 2024 hade uttalat att det inte behövs någon värdering av verket i dagsläget men att det står Erik af Klint fritt att själv bekosta en värdering samt att detta omdöme gäller fortfarande.
På direkt fråga från Erik af Klint till Anders Kumlander om hans försäljning av dublettserien ”Kunskapens träd” av Hilma af Klint tidigare när styrelsen diskuterade värdet av tillgångarna vid styrelsemöte 2023.12.15 då han uppgav att det var omöjligt att värdera tillgångarna svarade Anders Kumlander att detta inte har något med stiftelsen att göra, att verken aldrig har varit i stiftelsens ägo och att detta därför är hans privata angelägenhet. Han betonade dessutom att det råder sekretess kring försäljningen.
På ytterligare fråga från Erik af Klint om vem som i dagsläget äger de fyra målningar som tidigare har ~~donerats~~ lämnats som betalning för hyra av Hilmastiftelsen till Stiftelsen Antroposofins Hus och som sålts vidare av ett galleri i Stockholm åtog sig Ulf Wagner att återkomma till Erik af Klint med galleriets namn. Ulf Wagner uppgav att galleriet inte längre existerar. Anders Kumlander ville minnas att målningarna såldes separat.
Erik af Klint ställde samma fråga till Ulf Wagner, nämligen hur det kunde komma sig att han vid styrelsemötet 2023.12.15 hävdade han att det var omöjligt att värdera verket trots att han var medveten om att Anders Kumlander sålt serien Kunskapens Träd.
Noterades att Erik af Klint inte påfordrade något beslut i frågan.
Ordföranden Erik af Klint noterade att Anders Kumlander vägrade svara på någon av ordförandens frågor.
Ordföranden Erik af Klint noterade Ulf Wagner vägrade svara på samma frågor.
Ordföranden Erik af Klint noterade Juhani Selvani hoppade in och svarade för de andra att de inte kommer att svara ordförandens frågor om detta.

§ 18. Frågan om kartotek (”BP”)
Noterades Erik af Klints förslag till beslut, Bilaga 26.
Erik af Klint framförde att det är viktigt att förstå att alla verk av Hilma af Klint är del av en helhet. Han menade att det därför är av största vikt att stiftelsen i möjligaste mån vet var sålda verk befinner sig så att de kan hållas tillgängliga. Han föreslog därför att framtida försäljningsavtal skall skrivas så att sålda verk kan tillgängliggöras så som det beskrivs i Bilaga 26.
Ulf Wagner upplyste om att enstaka medlemmar av släkten af Klint har sålt ett antal verk som de hade fått av Erik af Klint d.ä. innan stiftelsen bildades och att det var mycket svårt, för att inte säga omöjligt, att spåra dessa verk i samband med utgivandet av Catalogue Raisonné.
~~Daniel~~ David Lindgren föreslog att styrelsen bör undersöka om det är möjligt att skriva in någon typ av spårbarhet i avtal vid framtida försäljningar av verk. Erik af Klint tillade därvid att verk enbart bör säljas till köpare som är villiga att gå med på ett sådant villkor så att verken även i framtiden kan hållas tillgängliga för den andligt sökande.
På förslag av Erik af Klint beslutades genom votering (fyra röster (Katarina Kaila de Voto, Anders Kumlander, Juhani Selvani och Ulf Wagner) emot och en röst (Erik af Klint) för) att inte godkänna Erik af Klints förslag till beslut i frågan om kartotek.

§ 19. Övriga frågor
Anders Kumlander återkom till frågan kring stiftelsens konto på X (tidigare Twitter) som togs upp på föregående styrelsesammanträde och där Erik af Klint åtog sig att kontakta Hedvig Ersman och be henne att ge stiftelsen tillgång till inloggningsuppgifterna, så att Stiftelsen slipper polisanmäla henne och hävda varumärkesintrång. Erik af Klint meddelade att han har varit i kontakt med Hedvig Ersman som ~~har~~ begärt ~~betänketid huruvida hon vill återlämna kontot till stiftelsen.~~
Beslutades enhälligt att Erik af Klint skall meddela henne att styrelsen vill ha besked före nästa styrelse-sammanträde.

§ 20. Fråga om tidplan för justering av protokollet ("BP")
Beslutades enhälligt att följande tidplan ska gälla för justering av protokollet:
– utkast till protokoll ska skickas ut till samtliga styrelseledamöter senast inom fem arbetsdagar från styrelsesammanträdet (dvs. senast den 21 juni 2024),
– eventuella synpunkter på utkastet till protokoll ska skickas till styrelsesekreteraren senast inom sju arbetsdagar från styrelsesammanträdet (dvs. senast den 25 juni 2024),
– slutligt protokoll ska skickas ut till samtliga styrelseledamöter senast inom nio arbetsdagar från styrelsesammanträdet (dvs. senast den 27 juni 2024), och
– justering av protokollet ska ske senast inom tio arbetsdagar från styrelsesammanträdet (dvs. senast den 28 juni 2024).
Anders Kumlander påminde om att protokollförandet följer den nya arbetsordningen där det sägs att det skall upprättas beslutsprotokoll men att det kan förekomma att förda diskussioner kan vara adekvata att ta med i förekommande fall. Han förtydligade också att bilagor är en del av protokollet.

§ 21. Fråga om samtliga styrelseledamöter har fått tillfredsställande underlag för att avgöra ärendena vid mötet ("BP").
På förslag av Katarina Kaila de Voto, Anders Kumlander, Juhani Selvani och Ulf Wagner beslutades genom votering (fyra röster (Katarina Kaila de Voto, Anders Kumlander, Juhani Selvani och Ulf Wagner) för och en röst (Erik af Klint) emot) att samtliga styrelseledamöter har fått tillfredsställande underlag för att avgöra ärendena vid styrelsesammanträdet.
Erik af Klint reserverade sig: ~~I enlighet med Bilaga 27.~~
Ekonomiska underlag är bristfälliga. Se §7.
Årsredovisningen uppvisar inte rättvisande bild.
Revisionen har inte avslutets eller rapporterats vilket därmed inte möjliggör att ordföranden kan ta del av poster och texter. Ordförandens möjlighet att få te del ev ekonomiska underlag har spärrats av majoriteten. Sen åsido har dock handlingar och filar överlämnats. Tiden för vår granskning har begränsats. Majoritetens förvaltning skall darför kritiseras och revisors granskning av förvaltningen inhämtas.

Reservation
Ordföranden har inte fått ekonomisk information som krävts. Det kan även påtalas att majoriteten inte heller intresserat sig för ekonomiska frågor utan inriktat sig mot egenintressen och gynnar intressen utanför Stiftelsen

§ 22. Nästa möte ("BP")
Beslutades enhälligt att nästa styrelsesammanträde skall äga rum lördagen den 7 september 2024, med start kl. 14.00 på en plats som bestäms senare.

§ 23. Mötets avslutande ("BP")
Erik af Klint förklarade mötet avslutat. Övriga ledamöter bad honom hälsa till Michelle af Klint och tacka för goda kakor.

Ordförandens justeringar och kommentarer till protokollet i rött.
Ordförandens strykningar av felaktigheter i protokollet i blått (för fullständighetens skull får de stå kvar).

Erik af Klint 2024.06.27
Ordförande

Ulf Wagner
Ledamot, protokollförare

Anders Kumlander
Ledamot

Juhani Selvani
Ledamot

Katarina Kaila de Voto
Ledamot